

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Opperdoes

25/06/2020
jaargang 98

nr **39**

Op 29 juli 2009 overlijdt oud-ouderling J. Hotting sr. te Kreileroord, in de leeftijd van 89 jaar. Van 1967 tot 2004 heeft hij de gemeente van Opperdoes in het ambt gediend. Na zijn overlijden wordt hij in het Kerkblad herdacht en schrijft de kerkenraad onder meer: 'Wij mogen wel zeggen dat de hele gemeente getroffen is door dit verlies, want hij nam een grote plaats in ons midden in. Hij heeft onze gemeente circa

37 jaren in het ambt van ouderling met grote getrouwheid mogen dienen. Steeds lag het eeuwig welzijn van de gemeente hem na aan het hart. Wij hopen dat het loon van een getrouwe dienstknecht uit genade nu zijn deel mag zijn'. Op 3 augustus wordt Hotting onder grote belangstelling in Middenmeer begraven. Tijdens de rouwdienst mediteert ds. G. Heijkamp over Psalm 32 vers 8b: 'Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn'.

Vele volken

Het was een donkere tijd waarin Jesaja profeteerde. Vanwege de zonde moest Jesaja het volk van Juda het rechtvaardig oordeel Gods aanzeggen. Wanneer Juda zich niet bekeerde tot de Heere, zou ze weggevoerd worden naar Babel.

En vele volken zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot den berg des HEEREN, tot het huis van den God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen en dat wij wandelen in Zijn paden.

Jesaja 2:3a

ds. G.J.N. Moens,
Middelharnis

Te midden van de oordelen mocht Jesaja door de Geest der profetie echter ook spreken van de onuitsprekelijke barmhartigheid Gods in Christus. Om Zijns Naams wil zal de Heere toch een overblijfsel doen wederkeren. Ja meer, in het laatste der dagen zouden ook de heidenen toevloeien, dat is: in groten getale komen tot de berg des Heeren.

Het laatste der dagen, dat is de tijd na Pinksteren tot de dag van de wederkomst van Christus. Wat een rijke bedeling, het laatste der dagen. Er zal loon zijn op de arbeid van Christus. 'Om den arbeid Zijner ziel zal Hij het zien en verzadigd worden; door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen' (Jes. 53:11). Op de Pinksterdag werden drieduizend Joden en Jodengenoten door de Heilige Geest verslagen in het hart.

De einden der aarde

Nadien is het Woord gebracht tot aan de einden der aarde en de Heere wrocht mede. Door Zijn Woord en Geest werden er vele heidenen krachtig en onwederstandelijk geroepen uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Ook werd en wordt het Evangelie op de zendingsvelden verkondigd. Door de prediking van het Woord Gods werden mensen, die leefden in de donkere nacht van het heidendom, tot God bekeerd. Zo werden door Gods Geest blinde zielsogen geopend, de wil gebogen en het hart vernieuwd.

Als de Heere dit wonder van de wedergeboorte werkt, dan kan een mens niet meer leven in de werelddienst en afgodendienst. Dat kan dan niet meer. Er komt zo'n hartelijke levenskeuze om de Heere te vrezen en te dienen. Want Hij is 'het allerhoogst en eeuwig goed'. Nog mag deze enige Naam tot zaligheid verkondigd worden naar het zendingsbevel in Matthéüs 28:19: 'Gaat dan heen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb'. Daarom gaan zij, die eertijds heidenen waren, tot andere volken en stammen en zeggen: 'Komt, laat ons opgaan tot den berg des HEEREN'. 'Kom, ga met ons en doe als wij'.

De berg des Heeren

De berg des Heeren was in het Oude Testament de plaats waar de Heere naar Zijn welbehagen wilde wonen. De ceremoniële dienst in de tempel wees heen naar het Lam Gods, Dat komen zou. Het sprak van de verzoening door voldoening in Zijn bloed. In Christus alleen kan een schuldig en een verloren volk weer de gunst van de Heere ervaren. Want in Christus en Zijn Middelaarswerk wordt het vervuld: 'De goedertierenheid en waarheid zullen elkander ontmoeten, de gerechtigheid en vrede zullen elkander kussen' (Ps. 85:11).

In dit nummer

4 Het bedroeven van de Heilige Geest

9 Commentaar: Code voor homopastoraat

20 Het oordeel begint bij het huis van God

- 2** Vele volken
- 3** Leren op de school van Christus [26]
- 5** Appelregeling 2020
- 6** De Heilige Oorlog [2]
- 8** Bijbelstudie [8] Ik voor u
- 10** CGO, nog steeds actief
- 11** Puriteinen in New England [6]
- 12** Voor u gelezen:
De vijf zalen van Bethesda
- 13** Boekennieuws
- 14** Kerknieuws
- 14** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

Leren op de school van Christus [26]

Ralph Venning

Zo verlangt ook nu een volk, waar ook ter wereld, dat door de Heilige Geest uitgeleid werd uit het diensthuis van de zonde, naar de plaats waar het Woord des Heeren gepredikt wordt. Om daar onderwezen te worden in de weg der zaligheid. Om de persoonlijke toepassing van het bloed van Christus aan de posten van het hart. Daar komt het toch op aan. Het komt niet alleen aan op de verwerving van de zaligheid door Christus voor de Zijnen, maar ook op de toepassing ervan door de Geest van Christus aan het hart. Niet alleen anderen, maar ook mij.

Als de Heere het wonder van de wedergeboorte werkt, dan kan een mens niet meer leven in de werelddienst en afgodendienst.

Arme zondaar gebleven

Er staat: 'Laat ons opgaan tot den berg des HEEREN, tot het huis van den God Jakobs'. Wat heeft de Heere in het leven van Jakob Zijn liefde, trouw, almacht en onveranderlijkheid betoond. Jakob daartegenover was en bleef een arme zondaar. Dat is de prediking van het eenzijdig genadewerk Gods. De Heere leert aan al de Zijnen dat hun wegen slechts wegen des doods zijn. En Hij maakt Zelf door Zijn Woord en Geest plaats in het hart voor Hem, Die gezegd heeft: 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader dan door Mij' (Joh. 14:6).

Genade doet verlangen om in Zijn paden te wandelen. 'Leer mij naar Uw wil te handelen, 'k Zal dan in Uw waarheid wandelen'. Omdat de Heere het zo eeuwig waardig is. Lezer(es), kent u dit verlangen?

Deel II Zuigelingen

VII HUN ONDERWERPING AAN DE DOOP EN ANDERE INZETTINGEN

Hoe de zuigelingen zich houden aan de inzettingen

d. Sommige zuigelingen zijn te zeer geneigd om te denken dat ze iets uit Gods hand verdienen vanwege alles wat ze doen.

Omdat ze nog als gehuurde knechten in slavernij verkeren en hun werk doen binnen het kader van de oudtestamentische wet, werken ze meer om de gerechtigheid dan dat ze de gerechtigheid zélf werken. Ze denken dat ze door bidden en huilen de liefde van God deelachtig kunnen worden. Ze zijn als vleselijke mensen, die denken dat ze verhoord worden vanwege hun vele en lange spreken. Ze zweren eden, sluiten verbonden en stellen zichzelf taken, zoveel hoofdstukken en zo lange gebeden. Maar als ze hun verwachtingen niet vervuld zien, dan zijn ze geneigd om te zeggen: "Wat baat het ons om Zijn inzettingen te houden? Wat brengt het ons als we tot Hem naderen en ons de handen opgelegd worden? Waarom hebben wij onze zielen gepijnigd?"

Als ze hun plichten goed en overvloedig nakomen, dan zeggen ze: "Zullen we vandaag iets uit de hemel ontvangen? We hebben vandaag met zuchten, tranen en gekreun gebeden, we hebben met verlangen de inzettingen bijgewoond, nu zullen we Gods lievelingen wel zijn en zal Hij goed van ons denken." Omdat ze het woord van Gods gerechtigheid niet kennen, gaan ze hun eigen gerechtigheid oprichten. Ze verwachten de aanneming en de betoning van Zijn liefde van hun eigen verootmoediging en gebeden, terwijl die alleen verkregen kunnen worden door Christus.

Daarom verkrijgen ze die aanneming en liefde ook niet, omdat ze die niet door het geloof zoeken, maar als het ware door de werken der wet (Rom. 9:31-32; 10:2-4). Hun hoop op de hemel en hun gedachten van Gods liefde kenmerken zich door vloed en eb. Dan zijn ze weer hoger, dan weer lager, afhankelijk van de gesteldheid van hun hart tijdens het doen van hun plichten. Ze verheugen zich in deze dingen zoals de discipelen zich verheugden in het uitwerpen van de demonen, meer dan -zoals de gevorderden doen- in het feit dat hun namen in de hemelen zijn opgeschreven (Luk. 10:17-20).

Laten we nu eens kijken naar de gevorderde heilige. Hij beschouwt al het zijne als zo gering, hij beoordeelt het beste van hemzelf als zo slecht, dat hij zich een schuldenaar weet aan God.

God staat niet bij hem in de schuld. Hij geeft God slechts het Zijne, wat hij eerst ontvangen had en wat nog steeds aan God toekomt. Hij denkt er nooit aan dat hij iets zou verdienen door zijn schulden af te lossen en zijn plichten te doen. Als zo'n heilige iets voor God gedaan heeft, dan is het er verre van dat hij een beloning verwacht als iets wat aan hem verschuldigd is. Integendeel, hij verwacht haar als een geschenk, net als Paulus (2 Tim. 4:7-8).

(wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

Het bedroeven van de Heilige Geest

Oorzaak geven dat de Heilige Geest bedroefd is, kan dat?

v. A.

Midden tussen allerlei praktische vermaningen waarschuwt de apostel in Efeze 4:30: 'En bedroeft de Heilige Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot de dag der verlossing'. De Geest blijkt hier dus het stempel van waarheid en echtheid op het genadewerk in het hart te zetten. Er gebeuren echter zaken die absoluut niet mogen in het licht van Gods wet. Dit heeft grote gevolgen voor het geestelijke leven. In de strijd tussen de oude mens (vers 22) en de nieuwe mens (vers 24) brengen Gods geboden pijnlijk de zonden aan het licht. Met een sterke nadruk op de tweede tafel van de wet, onze verhouding tot de naaste. Maar het kwaad blijkt niet meer als kwaad gezien en gevoeld te worden, zoals leugenachtigheid (25), haat (26), oneerlijkheid (28), onzuiver taalgebruik (29). En in dat verband klinkt opeens de dringende vermaning om de Heilige Geest niet te bedroeven.

Verzwegen

Als we de tekst goed lezen, gaat het bij het bedroeven van de Geest om een zonde waaraan alleen Gods kinderen zich schuldig kunnen maken. Merkt u dat Gods kinderen voor dit bedroeven van de Heilige Geest beducht zijn? Nog persoonlijker: weet u voor uw eigen hart en leven wat dit kwaad inhoudt? Hoe zou het komen dat we er zo weinig over horen? Zou het (direct?) samenhangen met de geloofswetenschap van de inwoning van de Heilige Geest? Daarover ging het in het vorige artikel.

Hoewel niet graag

Onze kanttekeningen (nummer 57) geven een heldere uitleg van dit 'bedroeven': 'Een wijze van spreken bij gelijkenis uit Jesaja 63:10 (ze hebben de Heilige Geest smarten aangedaan), waardoor te kennen gegeven wordt dat de Geest Gods, *Die in ons woont*, door dergelijke zonden, waar Hij een afkeer van heeft, Zijn vriendelijke werking in ons verduistert, en in plaats van Zijn liefde ons Zijn gramschap laat gevoelen (gelijk een vader een droevig gezicht trekt over zijn kinderen, wanneer zij in zijn tegenwoordigheid kwaad doen, en in plaats van vriendschap te bewijzen hen, hoewel ongaarne, moet straffen), waardoor ook een bedroefd gemoed rijst in de gelovigen en de zekerheid van hun zaligheid wordt verduistert'. Laten we goed kennis nemen van deze kostbare kanttekening! Het vasthouden aan de zonde, terwijl de Geest zo dichtbij is ('Die in ons woont'), heeft als ernstig gevolg het gemis aan innerlijke zekerheid. Zonde en zekerheid gaan nooit samen. Dat heeft niets met wetticisme of werkheiligheid te maken, maar met het ware werk van de Heilige Geest: elke zonde hatend, ook de boezemzonde, de eigentijdse zonde, de zogenaamde kleine zonde, de verborgen zonde. Is zonde voor u zonde geworden? Is zonde voor u zonde gebléven? (wordt vervolgd)

Is zonde voor u zonde geworden? Is zonde voor u zonde gebléven?

Appelregeling 2020

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den
IJssel

In artikel 31 van de Dordtse Kerkorde is geregeld dat een gemeentelid die bezwaar heeft tegen een beslissing van zijn kerkenraad daartegen in beroep (appel) kan gaan bij de classis en vervolgens bij de Particuliere Synode en de Generale Synode.

Hoe dat er in de praktijk aan toegaat, met welke waarborgen dat is omkleed en aan welke voorwaarden daarbij moet worden voldaan, was geregeld in "In goede orde".

In de loop van de jaren bleek dat deze regeling op bepaalde punten wijziging behoefde. De noodzaak daarvan kwam vooral aan het licht door gevoerde beroepsprocedures. Aanvankelijk is geprobeerd de bestaande regeling aan te passen, maar al spoedig bleek dat dit niet zou voldoen. Daarom is gekozen voor een geheel nieuwe appelregeling, die eind januari door de Generale Synode is vastgesteld en wordt aangehaald als 'Appelregeling 2020'.

Het is uiteraard niet doenlijk om in een kort artikel een uitvoerige uiteenzetting te geven van de uit zeventien artikelen bestaande appelregeling. Een algemene toelichting gaat daaraan vooraf. Elk artikel is ook voorzien van een toelichting. Vandaar slechts een korte impressie.

Noodzaak regels

Een heel belangrijk beginsel in de kerkelijke rechtsgang is dat kerkelijk recht geestelijk van aard is. In dat opzicht onderscheidt het zich van het wereldlijk recht. Kerkelijk recht is gericht op genezing, op

behoud van mensen. Het wereldlijk recht is juridisch van aard. Daarin speelt de gedachte van vergelding van het bedreven onrecht een belangrijke rol, zeker in het strafrecht. Daarom zullen de normen die in het burgerlijk verkeer gelden niet altijd kunnen worden gevolgd.

Dat onderscheid betekent niet dat er in de kerk geen regels zouden moeten zijn. Overal waar mensen samenkomen of samenwerken, zijn regels nodig. Hoewel in de kerk de liefde bepalend moet zijn, moeten er toch regels gesteld worden, opdat er 'goede orde in de gemeente van Christus wordt onderhouden' (art. 1, DKO). Uitgangspunt van de nieuwe appelregeling is: beknoptheid aan de ene kant en duidelijkheid aan de andere kant. Verwarring en onzekerheid bij de toepassing van de regels moet beslist worden voorkomen.

Vorbereidingscommissie appelzaken

Ten opzichte van de oude regeling bevat de Appelregeling 2020 een aantal nieuwe elementen, die te maken hebben met de noodzaak om procedures waar mogelijk te bespoedigen en ook om tijdens lopende procedures in bepaalde zaken te kunnen voorzien.

Vooraf om beroepsprocedures te bespoe-

digen kent de Appelregeling 2020 een 'voorbereidingscommissie appelzaken'. Elke classis moet een dergelijke commissie instellen. Die commissie moet bestaan uit vijf leden en vijf plaatsvervangende leden. Ook kunnen er deskundigen op het gebied van bijvoorbeeld financiën of ethiek als adviseurs aan de commissie worden toegevoegd.

Wanneer een appel wordt ingediend bij de kerkenraad van de gemeente die is aangewezen om een volgende classisvergadering bijeen te roepen, moet de scriba van die kerkenraad dat appel doorsturen naar deze voorbereidingscommissie. Die commissie heeft alleen een *adviserende* taak en moet aan de classis onder andere advies uitbrengen over de vraag of een appel wel is ingediend door iemand die daartoe het recht heeft en of het wel binnen de gestelde termijn is binnengekomen. Daarmee kan een procedure bespoedigd worden, omdat een vergadering van de classis misschien pas over drie maanden wordt gehouden. Dan is er door deze commissie al veel voorwerk verricht. De classis blijft echter het orgaan dat beslist.

Objectiviteit

Veel aandacht wordt in de nieuwe regeling ook besteed aan de objectiviteit bij de behandeling van appelzaken. Daarvoor is nodig dat iedereen die bij een procedure is betrokken over dezelfde informatie beschikt, en dat als appelland en betrokken kerkenraad worden gehoord (dat is een eis), goed verslag wordt gelegd. In het kort komt dit erop neer dat voorkomen moet worden dat ambtsdragers rechter in eigen zaak zijn. Daarom is ook van belang wat de positie is van een appelland en de desbetreffende kerkenraad bij de behandeling van een appel op de classis. Die behandeling kent drie fasen: de informatieve fase, de fase van beraadslaging en de besluitvormende fase. Voor elk van die fasen is geregeld hoe dan de positie van elk van hen is, welke inbreng zij kunnen hebben en wanneer zij zich van deelname moeten onthouden.

Ook de kerk verkeert in de door de zonde gebroken wereld. Dat maakt deze regeling noodzakelijk. Kerkenraden en meerdere ambtelijke vergaderingen, zoals classes en synoden, zijn niet onfeilbaar. Daarom is het goed dat er een correctiemogelijkheid is. De meest Bijbelse en geestelijke situatie zou er in de kerk zijn als de Appelregeling 2020 nooit toegepast hoeft te worden.

(slot)

Kerkelijk recht is geestelijk van aard en onderscheidt zich in dat opzicht van het wereldlijk recht.

De gevallen stad

'Nu was er op zekere tijd een Diabolus (...) die een aanslag waagde op deze beroemde stad Mensziel, teneinde haar in te nemen en tot zijn eigen woonplaats te maken'. Zo lezen we in "De Heilige Oorlog". Ons wordt getekend wie deze Diabolus was en wat hij deed.

ds. B.J. van Boven,
De Valk-Wekerom

Diabolus is een van de namen van de duivel. In deze naam wordt vooral uitgedrukt dat de duivel 'met woorden en daden wil doorsteken' en overal 'verwarring wil stichten'. Maar zo wás Diabolus niet! Hij was een dienstknecht van de Koning en geschapen als een van de morgensterren. Deze engel zocht op den duur een hogere plaats in de hemel, de plaats die bestemd was voor de Zoon van El-Shaddai. En toen hij die plaats niet kreeg, heeft hij raad gehouden om een plan tegen El-Shaddai te smeden om die plaats met geweld te nemen.

We kunnen uit dit gedeelte leren dat de duivel een hemelse afkomst had! Maar ook hoe nameloos diep hij gevallen is. De duivel is de grote tegenstander van God en zou het liefst het hele menselijk geslacht in het verderf willen brengen.

Voor de Koning en Zijn Zoon was echter niets verborgen en de toorn van El-Shaddai was dan ook zeer groot over het gruwelijk voornemen van Diabolus. Hij verbande hem uit Zijn hof en wierp hem in de afgrond, met ketenen gebonden. Zo lezen we het ook in de brief van Judas: 'En de engelen die hun beginsel niet bewaard hebben, maar hun eigen woonstede verlaten hebben, heeft Hij tot het oordeel des groten dags met eeuwige banden onder de duisternis bewaard'.

Moedwillig toegevallen

Wat heeft de zonde en de zondeval ontzaglijk veel teweeggebracht, geliefde lezer(es). Voor de duivel is er nooit meer een weg terug. En deze vorst der duisternis zijn wij moedwillig toegevallen. O, mocht dat eens doordringen in ieders hart! Hellenbroek geeft op de vraag 'Wat heeft de ellende van de mens tot gevolg?' het diep aangrijpende antwoord: 'Dat er behalve de satan geen ongelukkiger schepsel is dan de natuurlijke mens'.

De haat van de satan tegen God is zo groot dat hij zich richt op alles wat van God is. We zagen al dat Stad Mensziel het kroonjuweel van Gods schepping was. Vandaar dat Diabolus zijn scherpe pijlen op die mooie stad wil richten. Er wordt een krijgsraad gehouden, waarin vier zaken worden besloten. Ten eerste dat slechts

één van hen naar de stad zal gaan; met meerderen zal de stad doen schrikken. Ten tweede dat het beter is zich te vermommen, want hun prachtige kleren waren nu verscheurd; dat zou achterdocht geven. Daarom is het beter zich in een slang te verbergen. Ten derde wordt besloten om het doel van hun komst niet eerlijk te vertellen, maar door leugen en bedrog te verleiden; dat zou de kans op slagen groter maken. En tenslotte leek het de hele krijgsraad het beste om de voornaamsten van de stad neer te schieten en in het bijzonder de heer Weerstand, want als hij wordt uitgeschakeld zal de stad sneller beslissen om de poorten te openen. En zoals besloten wordt, zo is het gegaan. De Oorpoort wordt benaderd, het gesprek wordt gevoerd, de twijfel wordt gezaaid, de weerstand wordt gebroken, en... de poorten van de Stad Mensziel worden gewillig geopend. O, diepe, diepe val! Beeldend wordt hier de zondeval getekend. Leg Genesis 3:1-14 er eens naast! Dan zult u de overeenkomst wel zien. Maar weten wij bevindelijk ook wat dit betekent? De gevolgen van onze val zijn dagelijks zichtbaar, maar het teruggebracht worden naar onze val is een Godswonder. Dat mocht David beleven toen hij in Psalm 51 bad: 'Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen'. Hoe noodzakelijk is deze doorleving, want: Adam niet geleerd, is Christus niet begeerd.

De val van Stad Mensziel

De poorten van Stad Mensziel zijn van binnenuit geopend en Diabolus zoekt het centrum van de stad op. Daar was het hem om te doen: het hart! Wat aangrijpend: het kasteel dat El-Shaddai voor Zichzelf had gebouwd, wordt nu een woning van Diabolus. En de gevolgen blijven niet uit. We willen ze eens overdenken. Burgemeester Verstand wordt door Diabolus afgezet en opgesloten in zijn eigen huis. Er wordt een muur om zijn huis gebouwd, zodat er geen zonnestraal door kon. Zo zit die man daar in de duisternis, geheel verblind!

beeld: Bunyanstichting

Wat een treffend beeld van ons verduisterd verstand! Terwijl we denken zo'n gezond verstand te hebben. De werkelijkheid is zo totaal anders, geliefde lezer(es). Alleen het licht van Gods Geest kan ons daaraan ontdekken.

En dan de heer Geweten. Het is de stadssecretaris van Mensziel en zeer goed thuis in de wetten van de Koning. Hij kan die wetten niet vergeten en zal de stad er steeds weer aan herinneren. Diabolus moet deze man niet en doet er alles aan om hem het zwijgen op te leggen. Hij zet hem uit het ambt, probeert hem tot allerlei zonden te verleiden, zodat hij steeds minder over de wetten van de Koning spreekt en tenslotte verbreedt Diabolus het gerucht door de hele stad dat de heer Geweten een grote dwaas is en dat men niet naar hem luisteren moet. Zo wordt de heer Geweten wel gekleineerd, maar niet gedood.

Is dat niet weer een treffend beeld van ons geweten, lezer(es)? Het is een wonder als ons geweten nog spreekt. Satan zal alles doen om ons geweten toe te schroeien. En het ergste is dat we er zo gemakkelijk aan meedoen! Zoveel zonden, wereldgelijkvormigheid, materialisme worden in ons leven gevonden, en als ons geweten dan al eens spreekt, dan leggen we het zo gemakkelijk het zwijgen op. Of is dat bij ons anders geworden door genade?

Wij zijn Gods beeld verloren! De ware kennis Gods, gerechtigheid en heiligheid ontbreekt ons. Smart ons dat ook?

Kapitein van het kasteel

De heer Vastewil (of: Mijn-wil-is-wet) was een groot en machtig man in de stad. Het ergste is echter wel dat hij zelf Diabolus de stad had binnengelaten. Hij besluit geheel en al in dienst van Diabolus te treden. Zo wordt deze man kapitein van het

kasteel (wil over het hart), gouverneur van de wallen (wil over het vlees) en wachter op de poorten (wil over de lusten). Samen met de heer Oordeel zweert hij trouw aan Diabolus. De gevolgen zijn vreselijk: hij verklaart Geweten voor dood, hij verscheurt de wetten van de Koning, hij verduistert de woning van Verstand nog meer en hij zegt dat Diabolus een goede meester is.

Zie eens, hoe verdorven onze wil geworden is door de zonde. Ze is geheel onderworpen aan satan, moedwillig! Allerlei vuile en zondige begeerten komen er voort uit die verdorven wil.

En dan ten slotte wordt het prachtige standbeeld van Koning El Shaddai dat op het marktplein staat, omvergeworpen en verwoest. De heer Onwaarheid voert dit gruwelijk bevel uit en zet er een afschrikwekkend beeld van Diabolus neer. De nieuwe burgemeester van Mensziel wordt Zinnelijke Lust, een man zonder ogen en oren; hij leeft als een beest. De nieuwe stadssecretaris heet Godvergeter; een bijzonder slechte man. Samen bederven ze de hele stad.

En de overige personen die de overheid moeten vormen? Ach, de namen spreken voor zich. De oudste heet Ongeloof en de jongste Godverzaker. Maar er zijn er veel meer te noemen: Hoogmoed, Vloeker, Hoereerder, Hardhart, Onbarmhartig, Toorn, Onwaarheid, Leugenminnaar, Valse Vrede, Dronkenschap, Bedrog. Uiteindelijk bouwt Diabolus drie burchten in de stad waar hij zich in sterkt: Tegenweer (geen kennis van God), Middernachtshol (geen kennis van zichzelf) en Zoetezonde (geen kennis van goede begeerten).

beeld: Bunyanstichting

Zijn beeld verloren

Lezer(es), wij zijn Gods beeld verloren! De ware kennis Gods, gerechtigheid en heiligheid ontbreekt ons. Smart ons dat ook? Heeft de Heere door het wonder van wedergeboorte onze ogen daar al voor geopend? Dan kennen wij die smart. Maar daartegenover dragen we nu het beeld van satan, getekend in die genoemde droeve benamingen. Geen kennis van God, van onszelf en van goede begeerten! Zijn wij dat ook al aan de weet gekomen door genade? En kennen wij de hartelijke droefheid daar ook over? Of... zijn wij met al onze godsdienst nog stekeblind voor deze diep aangrijpende werkelijkheid? Vraag toch om ontdekkend licht! Dat kunnen we niet missen op reis naar de eeuwigheid.

*Hoe goed was het in deze staat,
tot satan viel uit bitt're haat.
Hij keerde zich tot Mensziels stad
die moedwillig haar God vergat.*

*De vruchten van de doodstaat zijn:
De wil verkeerd, en 't hart onrein,
't Verstand zo duister, zonder licht,
geen wandel op Gods eer gericht.*

(wordt vervolgd)

De brief aan Titus

Hoofdstuk 2:14-15

Ik voor u

Paulus komt nog terug op de woorden 'onze Zaligmaker Jezus Christus' (vers 13b). De liefde van Christus dringt hem (vers 14). Vergeet het niet, Titus: Die Zichzelf voor ons gegeven heeft.

ds. M. Karens,
Middelburg

Jezus heeft Zich opgeofferd om de geschonden eer van Zijn Vader te herstellen, maar ook tot verzoening en zaligheid van vijanden. Hieruit blijkt Zijn onpeilbare liefde! Een eeuwige, eenzijdige en onveranderlijke liefde. Hij kroop in Gethsémané als een worm, stond zwijgend op Gabbatha in het gericht, en gaf Zich tot in de dood op het vloekhout van Golgotha.

Paulus schrijft aan Titus en aan alle ware gelovigen: dat deed Hij voor ons! Voor ons, dat wil zeggen: tot nut van ons en in de plaats van ons. De Borg van Sion gaf Zichzelf, Zijn ziel, Zijn leven tot een volkomen offer voor vijanden, die de eeuwige dood verdienen hebben. 'Ten andere onderzoek een iegelijk zijn hart(!) of hij ook deze gewisse belofte Gods gelooft, dat hem al zijn zonden, alleen om het lijden en sterven van Jezus Christus, vergeven zijn en de volkomen gerechtigheid van Christus hem als zijn eigene toegerekend en geschonken is'. De belofte van God is gewis en zeker! Hoe staat het met uw geloof? Durft u de eeuwigheid aan te doen met minder?

De vrucht van het offer is voor ons en voor Hemzelf (vers 14b). Het eerste is: 'Opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid'. Onze vaders geven zo'n voortreffelijke verklaring hiervan: dat is, niet alleen om ons met God te verzoenen door een volkomen betaling voor onze zonden door Zijn bloed, maar ook om ons door Zijn Geest der wedergeboorte te verlossen van de heerschappij van de zonde en de ongerechtigheid (kanttekening 43). Hoe zalig is het volk, dat is losgekocht door het bloed en verlost door de Geest van de macht van de zonde!

Het tweede is: 'en Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken' (vers 14c). Door Zijn verlossing verwerft Christus Zich een eigen volk. Zij waren slaven van de zonden. Zij waren Lo-Ammi ('niet Mijn volk'), maar nu het kostbare eigendom van God en Christus. Het is een uitverkoren volk, een ontelbare schare. Bij alle verschillen is het een eenheid. Hier lijkt het er soms niet

14 Die Zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken.

15 Spreek dit, en vermaan, en bestraf met allen ernst. Dat niemand u verachte.

op, maar dat is hun schuld, door hoogmoed en afgunst. De eenheid ligt echter in de Koning. 'Gij die eertijds geen volk waart, maar nu Gods volk zijt, die eertijds niet ontfermd waart, maar nu ontfermd zijt geworden (1 Petr. 2:10). Koning Jezus Christus heeft een volk, dat in zichzelf vuil en onrein is. Hij zal door Zijn Woord en Zijn Geest het dierbaar bloed van het onbevleete Lam Jezus Christus toepassen tot reiniging van hun zielen. Zijn eigen volk is een afgezonderd volk in deze tegenwoordige wereld (vers 12b). Zij zijn Gods maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken (Ef. 2:10). Het is een ijverig volk. Het beijvert zich in goede werken (vers 2-10). U weet toch wat dat zijn? 'Alleen die uit een waar geloof, naar de wet Gods, alleen Hem ter eer geschieden'.

Met een opdracht aan Titus besluit de apostel dit hoofdstuk. Zijn werk op Kreta wordt samengevat in drie werkwoorden: spreken, vermanen en bestraffen. En dat met alle ernst. Met bevel en autoriteit als een gezant van God. Spreken, dat wil zeggen: aansporen tot bekering en geloof. Vermanen (wat ook vertroosten inhoudt) uit het Woord van God. Bestrafen, dat is: weerleggen, aantonen vanuit de Schrift dat mensen dwalen. De twee sleutels van het Koninkrijk Gods in gehoorzaamheid en liefde hanteren.

'Dat niemand u verachte'. Paulus voegt een bemoediging toe. De jonge Titus mag weten door God Zelf tot dit ambt geroepen te zijn. Het is alsof Paulus wil zeggen: Titus, laat je nooit van de wijs brengen als iemand je minacht. De Kretenzen, ook al zijn ze leugenachtig, kwaadaardig en lui (1:12), moeten Titus achten om zijn ambt. Hoe is onze houding tegenover de ambten in de gemeente? 'Zijt uw voorgangers gehoorzaam en zijt hun onderdanig, want zij waken voor uw zielen' (Hebr. 13:17a).

(wordt vervolgd)

Code voor homopastoraat

Als het aan het kabinet ligt krijgen kerken die pastorale zorg bieden aan lhbt'i'ers voortaan te maken met een gedragscode. Aan het Humanistisch Verbond is gevraagd daarvoor een eerste concept op te stellen 'voor een brede bespreking in kerken en andere religieuze instellingen'. De gedragscode is vooralsnog niet bindend of verplichtend, zo heeft minister De Jonge meegedeeld.

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den
IJssel

Is de overheid bevoegd zich met het pastoraat van de kerk te bemoeien?

Met verontwaardiging en verontrusting is er door SGP en ChristenUnie op gereageerd. Vraagtekens zijn gezet bij de gedachte dat de overheid de kerk kan verplichten zich te houden aan zo'n code. Van het feit dat nota bene aan het Humanistisch Verbond is gevraagd een eerste concept van een dergelijke code op te stellen, is met verbazing kennisgenomen. Het is te gek voor woorden dat een instelling die een samenleving wil waarin 'iedereen vrij is om zelf zijn persoonlijke invulling te geven over leven, liefde, denken en dood' daarover moet adviseren. Christelijke normen passen daarin niet. Men noemt dat: baas in eigen hoofd. Als ergens het alom gepropageerde gelijkheidsbeginsel is doorgeschoten, is het wel in de doelstellingen van het Humanistisch Verbond. Het valt niet te verwachten dat in het gevraagde advies religieuze principes naar de eis van Gods Woord een plaats zullen krijgen. Het is daarom onbegrijpelijk en helaas tegelijk ook wel veelzeggend dat een minister van CDA-huize juist aan dit verbond een dergelijk advies heeft gevraagd.

Bevoegdheid

Een nog principiële vraag is die naar de bevoegdheid van de overheid om zich met het pastoraat van de kerk te bemoeien. Maakt de overheid daardoor niet onbevoegd inbreuk op de rechten van de kerk? Laurens van der Tang spitst deze vraag toe door te stellen dat het fundamenteel gaat om de vraag of de overheid inbreuk mag maken op de rechten van Christus als de Koning van Zijn kerk (Reformatorisch Dagblad, 13 juni). Hij is van mening dat dit ook gebeurt bij de overheidsrichtlijnen voor de kerk in verband met het coronavirus. Van der Tang laat zien hoe Bijbelgetrouwe kerken in het buitenland spreken in de richting van de overheid en de maatschappij. Die verklaringen zijn geschreven in krachtige, welsprekende en voluit Bijbelse taal.

Scheiding kerk en staat

We kennen in Nederland de scheiding van kerk en staat. Niet in die zin, dat ze niets met elkaar te maken hebben, maar zo, dat kerk en staat elkaar erkennen als autonome grootheden in hun eigenheid. De staat

mag niet ingrijpen in de interne verhoudingen van de kerk en de kerk heeft geen bevoegdheden in staatszaken. Dat geldt niet alleen voor de overheid als wetgever, maar ook voor de wereldlijke rechter. Gelukkig heeft de rechter daar oog voor. In het algemeen geldt dat bij het toetsen van besluiten en andere gedragingen van een kerkgenootschap de wereldlijke rechter de grootst mogelijke terughoudendheid betracht. Slechts bij willekeur, kwade trouw of aperte schending van grondrechten of van wezenlijke interne regels van totstandkoming van besluiten, is er voor de rechter een taak weggelegd. Zeker als het om zaken van het geloof gaat, stelt de wereldlijke rechter zich terughoudend op. Meerdere rechterlijke uitspraken bevestigen dit.

Pastoraat

Deze grootst mogelijke terughoudendheid past de overheid zeker als het om het pastoraat gaat. Dat heeft immers direct te maken met de normen van het Woord van God. Zal de overheid dan gaan voorschrijven hoe de kerk daarin moet handelen? Geadviseerd door het Humanistisch Verbond? Of schendt de kerk bij het pastoraat aan lhbt'i'ers op een aperte wijze grondrechten?

Ik vrees dat velen vandaag graag zouden willen beweren dat het verlenen van pastorale hulp aan lhbt'i'ers op een wijze zoals dat naar de eis van Gods Woord moet geschieden en waarbij eerlijk zonde zonde blijft genoemd, indruist tegen het eigentijdse antidiscriminatiebeginselen en daarom moet worden verboden.

Hier past geen andere reactie dan een helder, welsprekend en Bijbels getuigenis van de kerk. De kerk is zelf wel in staat om te bepalen hoe pastoraat in dergelijke situaties moet worden bedreven. Bijbels pastoraat aan lhbt'i'ers vraagt van de kerk veel tact en vooral ook duidelijkheid, maar de kerk moet zich niet door de overheid laten voorschrijven wat de grenzen daarbij zijn. Dat is aan de kerk voorbehouden.

Of die overheid zich nu laat leiden door een advies van het Humanistisch Verbond of een andere organisatie, de overheid moet ervan afblijven. Het gaat om de rechten van de kerk, ja, inderdaad van de Koning van de kerk. Bij het thema Covid-19 heeft de kerk zich voorzichtig en welwillend naar de overheid opgesteld en ook dat kan niet onbegrensd doorgaan, maar hier wordt principieel een grens overschreden.

CGO, nog steeds actief

Eind mei is de CGO-cursus 2019-2020 afgerond. Vanwege de coronacrisis was er, voor het eerst in veertig jaar, geen diplomering.

De uitreiking van een certificaat aan de A2-cursisten is altijd een mooi moment. Cursisten uit Rijssen, Amersfoort, Gouda, Dordrecht en Goes krijgen na twee jaar studie een certificaat met cijferlijst. Een felicitatie waard. We zien ernaar uit dat ze ook de B-cursus gaan volgen! De B2-cursisten die een diploma ontvangen, zullen het hen zeker aanraden. We hopen de diplomering nu te houden bij de start van het nieuwe cursusjaar: op 1 september in Elspeet (voor Zwolle), 2 september in Rijssen, 3 september in Gouda, 5 september in Amersfoort,

7 september in Goes en 8 september in Dordrecht.

Namens de cursisten alle docenten bedankt voor hun inzet in de laatste maanden van het cursusjaar. Niet op locatie lesgeven, maar digitaal vanuit huis vraagt een extra inspanning.

Bij dit nummer van De Saambinder is een folder gevoegd met een overzicht van de cursussen van de CGO-toerusting en de CGO-HBO. We zijn van plan om begin september te starten met de nieuwe cursus. Het kan zijn dat de coronamaatregel van anderhalve meter dan nog van kracht is.

Dat betekent dan vaak een groepssamenstelling van maximaal vijftien cursisten. Bij een grotere groep cursisten geven we afwisselend les op locatie en voor een gedeelte van de groep in de thuissituatie. Zodra het mogelijk is, komt de jaargroep weer maximaal bij elkaar.

De basiscursus eerste en tweede jaar en de B-cursus starten op zaterdag 5 september in Amersfoort, Dordrecht, Goes en Rijssen, en op donderdagavond 3 september in Gouda. Bij voldoende deelname start er op dinsdagavond 8 september een driejarige cursus in Elspeet. Er zijn ook weer korte cursussen. In de folder kunt u er meer over lezen. Informatie over de CGO is te vinden op onze website. Aanmelden is mogelijk via: www.cgo.nu.

Het is het uitzien van bestuur en docenten dat de Heere de CGO-cursus tot zegen wil stellen voor jongeren en ouderen. We zien uw/jouw inschrijving met belangstelling tegemoet.

Namens de CGO,
J.H. Mauritz, directeur Toerusting

De ware boodschap

‘Wij hebben gevonden den Messias, hetwelk is, overgezet zijnde, de Christus’.

Johannes 1:42

Ziehier de boodschap van Andréas tot zijn broeder Simon Petrus: ‘Wij hebben gevonden...! Johannes en ik, wil hij zeggen, wij zijn zo rijk begenadigd, Simon, dat is niet onder woorden te brengen! Hij wilde ons ontvangen in Zijn woning. Hij wilde met ons spreken. Waarlijk deze is de Christus. Andréas spreekt niet alleen voor zichzelf: ‘Wij hebben gevonden...! En dit vinden bracht vrede en leven. Nu konden zij niet langer treuren, ook al is het waar dat zij nog maar weinig van Hem kenden. De toekomst zou dienaangaande nog ontstellende dingen leren. Maar zij waren toch discipelen van Jezus geworden,

ondanks alles wat nog ontbrak. Zij zullen over de hoop van Israël zeker weleens met elkaar hebben gesproken als zij aan het vissen waren. Dan hielden zij nabetrachting als zij thuis in de rollen van de profeten lazen. Zij waren de vertroosting van Israël verwachtende. In dit woord ‘Messias’ ligt de ganse Middelaarsbediening van Jezus, als Profeet, Priester en Koning. Hij is gezalfd tot Middelaar om te leren, te offeren, te bidden, te vergaderen, te bewaren en te beschermen. Andréas wijst Hem aan, aan zijn broeder Simon, als de van God verordeneerde Middelaar. Wie kennis met Hem maakt, staat verwonderd, drinkt de woorden van het leven in, buigt

zich onder Zijn gezag, stelt zich onder Zijn bescherming. ‘...hetwelk is, overgezet zijnde, de Christus’. Johannes schrijft voor mensen die het Hebreeuws niet verstaan en zet het woord Messias daarom over in het Grieks: Christus, dat is Gezalfde. Waar is het Andréas om te doen? Niet om een partijgenoot te maken, maar om te brengen tot Jezus. Zoek niemand te stelen voor uw kerk, maar zoek te brengen tot Jezus. Niet de vorm van de godsdienst moet worden gewijzigd, maar u moet bekeerd worden en met God verzoend. Andréas wil zeggen: Hier is Gods Zoen-offer. Simon, luister eens, ik heb goed nieuws voor u. Ook deze Simon zal aan de Bruidegom worden toegevoegd. Zegt u: ik mis Jezus? Hier is Hij. Ook u kan Hij volkomen zalig maken.

ds. I. Kievit (1887-1954)

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

Lessen voor het heden

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

In een vijftal artikelen hebben wij stilgestaan bij een uiterst belangrijke beweging die vierhonderd jaar geleden begon: de migratie van de Pilgrim Fathers en van veel Engelse puriteinen naar het Amerikaanse continent. Uit hun gedrevenheid, prediking en levenswandel is veel te leren voor vandaag.

Men legde alle nadruk op de autonomie van de plaatselijke gemeente.

De puriteinen van Nieuw Engeland dwingen veel bewondering af. Dat betekent niet dat we hen kritiekloos in alles volgen. Er zijn zaken waarin wij andere keuzes maken dan zij. Dat geldt bijvoorbeeld hun visie op de kerk. De meeste puriteinen in Amerika waren congregationalisten. Men kwam wel samen in conferenties, maar dergelijke bijeenkomsten hadden weinig of geen bindend gezag. Men verwierp het presbyteriaal-synodale model van kerkregering en legde alle nadruk op de autonomie van de plaatselijke gemeente. Te begrijpen was dat wel (was men niet juist ontkomen aan het keurslijf van de Engelse staatskerk?), maar zodoende konden gemeenten gemakkelijk uit elkaar groeien zonder een vorm van correctie.

Eisen voor het lidmaatschap
Daar kwam nog iets bij. Men was erg bang dat ook de kerk in Amerika een volkskerk zou worden met veel dode leden en een verwaterd christendom. Om lid te worden moest een volwassene daarom verslag

kunnen doen van zijn bekering. Het gevolg was dat velen wel de kerkdiensten bezochten, maar dat slechts weinigen lid werden en steeds meer kinderen ongedoopt bleven. Dat gaf op den duur de nodige spanning. Wie daar meer over wil lezen, kan terecht in het boek van L.J. van Valen, "Bazuinen in de wildernis" (2014) en in het mooie werk van A. Stoutjesdyk over de kerkgeschiedenis van Noord-Amerika, "A Place Prepared in the Wilderness" (2016).

Zaligmakende kennis van ellende?

Een derde verschilpunt heeft te maken met de toelidende weg tot Christus. De Engelse oudvaders spraken wel van een 'voorbereidend werk van de wet', maar ze waren er doorgaans beducht voor dit als zaligmakend te benoemen. Wat dat betreft ligt er een zeker onderscheid met meerderen van onze Nederlandse oudvaders. Wanneer dezen spraken over zondekennis, gaven zij - helderder dan de Engelsen - het verschil aan tussen alge-

mene en bijzondere werkingen van Gods Geest. Zij separeerden scherp tussen gewetensovertuigingen, gevoelswerk en verstandelijke beschouwingen enerzijds en hartenwerk als vrucht van Gods genade anderzijds. Je vindt dat niet alleen bij individuele schrijvers zoals Alexander Comrie (de man die dikwijls het verwijt krijgt een 'wedergeboorte-theologie' ontworpen te hebben), maar ook in een officieel kerkelijk belijdenisgeschrift als de Dordtse Leerregeles (zie hoofdstuk 3 & 4, de verwerping der dwalingen, paragraaf 4 - een heel bijzondere paragraaf!). In dat opzicht hebben wij Nederlanders toch een enigszins andere lijn. Laten we daaraan vasthouden.

Verrijkend

Toch is het heilzaam en verrijkend om kennis te nemen van de benadering die je aantreft bij veel Engelse en Schotse schrijvers. Hun geschriften kunnen corrigerend werken ten aanzien van een gemoedelijke godsdienst waarbij allerlei gevoelens de plaats van Christus innemen. Juist dan zijn de geschriften van mannen als Thomas Hooker en zijn schoonzoon Thomas Shepard zo leerzaam. Deze predikers drongen aan op de kennis van Christus en de vereniging met Hem. Ze deden dat echter niet op een oppervlakkige wijze. Duidelijk komt in hun prediking tot uiting hoe de Heilige Geest een zondaar confronteert met Gods heilig recht en hem bearbeit om hem aan het einde van de wet te brengen. Duidelijk is ook het onderscheid tussen een ingebeeld aannemen van Christus en het aannemen zoals Gods Woord daarover spreekt.

Belang van de prediking

Het is dan ook van groot belang hoe deze zaken in de prediking functioneren. Als Thomas Shepard in "De ware bekering" spreekt over de zorgeloosheid en valse rust van veel hoorders, wijst hij op de verantwoordelijkheid van de 'leraren', de predikanten dus. Op de preekstoel vleien velen van hen de hoorders en in de persoonlijke omgang betonen zij 'een ruime liefde'. Ze beginnen meteen te troosten wanneer iemand een beetje verontrust is en houden iedereen - vooral hun vrienden - voor ware gelovigen. 'Omdat de mensen een getrouwe wachter ontbreekt die in de slaperige staat van hun zonde en duisternis *Brand! Brand!* roept, daarom verbranden gehele steden, gemeenten en generaties, en gaan er velen ellendig verloren'. Laten wij als hoorders én als 'leraren' maar veel in de leer gaan bij deze puriteinen!

(slot)

De vijf zalen van Bethesda

William Huntington onderhield een uitvoerige briefwisseling met zijn vriend Jenkin Jenkins. Jenkins zat nogal eens in de put, leed onder twijfelingen, aanvechtingen en geestelijke bestrijdingen. Huntington bemoedigde hem keer op keer. We lezen mee in een brief van Huntington 'aan de eerwaarde heer J. Jenkins'.

Het badwater van Bethesda heeft vijf zalen: de eerste is: Gods onherroepelijke besluit; de tweede is: de ingewanden van Zijn eeuwige liefde; de derde is: het Verbonds-hoofd in Wie zij verkoren zijn; de vierde is: de beloften Gods waarin zij allen besloten liggen; de vijfde is: de hoede van de Goddelijke Voorzienigheid waardoor zij allen in Christus Jezus bewaard worden totdat zij geroepen worden. Deze vijf zalen bij de ingang van het huis der barmhartigheid beschutten de verkorenen tegen de guurheid van het weer en tegen de verwoestende winden van de dwaling: 'Allen, zovelen als er vóór Mij zijn gekomen, zijn dieven en moordenaars; maar de schapen hebben hen niet ge-

hoord'. In deze vijf zalen zijn ze veilig voor de vloed van verzoeking, voor de regen, de hagel en de winden van verwoestende oordelen; voor al de stormen en vloed van de berg Sinaï, en voor het verderf van de zonde, het oordeel van de verdoemenis en de toekomstige toorn.

In deze zalen ligt een groot aantal zieken en onmachtigen, zelfs tot op de huidige dag. Die hebben behoefte aan genezing en wachten tot de Engel des verbonds nederkomt en de wateren in beweging brengt. Met die wateren wordt niet de liefde Gods bedoeld, want dat is een rivier, niet een vijver, maar een rivier die de stad Gods verblijdt. De wateren betekenen ook niet de Geest of de genade Gods, want die worden de springbronnen van levend wa-

ter genoemd en geen vijvers. Nog minder kan er God Zelf mee bedoeld zijn, want Die is een Fontein van levende wateren, en ook Christus niet, want Die is een Bron der zaligheid, en wie kan deze wateren in beweging brengen?

De Kerk wordt echter wel een poel genoemd: 'Het dorre land zal tot staand water worden' (Jes. 35:7), en: 'Ik zal de woestijn tot een waterpoel zetten' (Jes. 41:18). Het is nodig dat de Kerk dikwijls in beroering gebracht wordt, vooral als zij, net als stilstaand water, te veel op haar oude aardse droesem rust.

Een weinig beroering maakt het volk bekommerd, hetgeen in de Schrift dikwijls met wateren wordt vergeleken en dan worden nieuw leven en kracht, ijver en vurigheid gevoeld. Het gebed stijgt op, leven en licht dalen neer en de kracht waarmee op zo'n ogenblik het Woord gepaard gaat, geneest de ziel vaak van elke ziekte die zij heeft.

Sinds het laatste neerdalen van de Engel zijn drie arme sukkelaars genezen en ik kan niet zeggen hoeveel er ook dezelfde krachtige uitwerking van hebben ondervonden, want er worden er geen gevonden die terugkeren om God de eer te geven, behalve deze vreemdelingen die worden heengezonden in vrede, en ik weet zeker dat hun geloof hen gezond gemaakt heeft. Ik hoor in die brief van u het luid en overheersend geroep van het ongeloof, hetgeen sterk genoeg is om elke andere stem te smoren. Ik weet dat ongeloof een eeuwige sluitboom is, zelfs in de geest van de satan zelf. Het legt iedere gedachte van die boze geest aan banden, die op enig ogenblik zou kunnen ontsnappen om te vergeefs een deur der hoop te zoeken. Op bepaalde tijden, als hem de toegang tot mijn ziel wordt verleend (dit moge misschien vreemd schijnen), kan ik zelf voelen dat mijn eigen geest wordt beïnvloed, belemmerd, en bij ogenblikken wordt besloten in ongeloof, en daarmee gaat gepaard elke opstandige, wanhopige, afgunstige en boosaardige gedachte, zoals deze ook voortwoekert in de duivel zelf.

Geschreven vanuit Mizpa, de wachttoren, nabij Gilead, op weg naar Mahanaïm, waar ik het heirleger des Heeren hoop te ontmoeten en al de bijstand van Ezau en zijn hele gezelschap zal afwijzen.

Altijd de uwe,
W.H.s.s.

**Uit: "Bestreden en bemoedigd",
briefwisseling met J. Jenkins;
uitg. Den Hertog, 1994.**

Huntington en Jenkins liggen beiden begraven achter de Jireh-Chapel in Lewes.

Boekennieuws

"Een moeder in Israël. Leven, familie en vrienden van Maria Matthea Schot van Tholen"; H. Koopman; uitg. Brevier; 288 blz., € 24,99.

Een moeder in Israël. Leven, familie en vrienden van Maria Matthea Schot van Tholen

In dit boek vinden we de levensgeschiedenis van Maria Matthea Schot (1905-1990). Ook wordt veel verteld over de mensen met wie zij omging. 'De wonderlijke wegen der Afscheiding', zo begint het eerste hoofdstuk van het boek "Een moeder in Israël". Daarin worden de mannen van de Afscheiding getekend. We denken aan Hendrik de Cock. Met D. Hoksbergen nam hij fors stelling tegen de opvattingen van ds. H.P. Scholte, die een nieuwe kerkorde had opgesteld. We worden in dit boek meegenomen in de geschiedenis van Tholen. Daarbij gaat het vooral over het geestelijk leven. We lezen over Jacob van de Velde, een arme zondaar die wanhoopde aan zichzelf, maar zalig geworden is door de gerechtigheid van Christus alleen.

Op bladzijde 47 staat tweemaal dezelfde zin. Dat is een correctie voor - hopelijk - een herdruk! En achter de naam Den Hoed behoort nog de letter t te staan.

Vanaf bladzijde 59 en verder gaat het over het voorgeslacht: Leendert Mattheus, Johanna Cornelia en Cornelis Jan Schot. Over Adriana Cornelia en Maria Matthea Schot volgen hoofdstuk 8 en 9. Daarna de levensbeschrijvingen van onder meer Eliäzar van Praag en Maria de Lange-Kastelein. Hoofdstuk 13 gaat over Marie en Jaantje Schot, de hoofdpersonen, met het begrafenisverslag. Vervolgens een stamboomoverzicht van de familie Schot en een woordenregister, die volgen op een Naschrift.

Dan enige bijzonderheden uit de levensverhalen van bekenden. Leen Schot heeft tien jaar bij zijn overgrootouders gewoond, waar elke avond een preek werd gelezen. En van Jan Geense lezen we de briefaanhef: 'Mijn lieve vriend en al de discipelen'. Veelzeggend!

Lien Oudesluijs was zeer gezien bij Gods volk. Toen de waterbak leeg raakte, werd ze erop gewezen dat ze schuldig voor God stond. Ze moest een gat graven in de grond. Vol verwondering stuitte ze op een waterwel.

Marie Schot en haar zuster Jaantje waren in 1953 de enige leden van de Gereformeerde Gemeente Tholen die zich voegden bij de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Maar ook in dit boek vallen kerkmuren gelukkig weg. Neem en lees!

J. Mastenbroek, Gouda

Boekaankondiging

"De hondkens eten ook...";
ds. J. van Belzen (1964-2017);
uitg. Gebr. Koster; 88 blz.; € 11,90.
Dit boek bevat drie preken. De eerste preek handelt over David en Mefiboseth en is gehouden als voorbereiding op het Heilig Avondmaal. De beide andere preken gaan over de over de geloofsbeproeving, de geloofsbeoefening en de geloofsbekroning van de Kananese vrouw.

"De zevende Vrijstad";
ds. C.A. van Dieren;
uitg. Gebr. Koster; 78 blz.; € 10,90.
Drie preken uit Numeri over de vrijsteden. Het vluchten naar de vrijstad, het vertoeven in de vrijstad en het wederkeren uit de vrijstad worden belicht. Door middel van de vrijsteden geeft de Heere geestelijk onderwijs.

"Troost voor de ware gelovigen";
ds. J. Karens (1920-2008);
uitg. De Schatkamer; 26 blz.; € 2,95.
Dit tweede deel uit de Eskol-reeks bevat een preek over Jesaja 51:11.

"De schat in de akker";
ds. C. Hegeman (1914-1981);
uitg. De Schatkamer; 26 blz.; € 2,95.
Het derde deel uit de Eskol-reeks bevat een preek over Matthéüs 13:44.

"De gelijkenis van het verloren schaap"; ds. F. Bakker (1919-1964);
uitg. De Schatkamer; 26 blz.; € 2,95.
In deel vier uit de Eskol-reeks is een preek opgenomen over Lukas 15:3-7.

"De door Jezus gebaande weg naar het Vaderhuis"; ds. J. van Belzen;
uitg. De Schatkamer; 26 blz.; € 2,95.
Deel vijf uit de Eskol-reeks handelt over Johannes 14:1-3.

"Gekroonde grootouders";
Andrea van Hartingsveldt-Moree;
uitg. Gebr. Koster; 91 blz.; € 12,90.
Centraal staat in dit boekje de vraag 'Wat zegt de Bijbel over grootouders en hun kleinkinderen? Elk hoofdstuk begint met een gedeelte uit Gods Woord ter overdenking en sluit af met enkele Bijbelse voorbeelden van grootouders.

Kerknieuws

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Corsica (South Dakota, VS),
ds. H. Hofman te Kalamazoo (Michigan, VS).

BERICHT VAN DS. DE WAARD

Geliefde lezers, het is de behoefte van mijn vrouw en mij om een woord van dank te schrijven en dit is ná de Heere. Ons overgaan van Nieuwdorp naar Urk was door de omstandigheden zo geheel anders dan we hadden kunnen denken, maar wat heeft de gemeente van Nieuwdorp een liefdeblijken geschenken. Vervolgens was er op Urk niets teveel en ontvingen we zo'n hartelijke ontvangst. Meeleven kwam ook van velen in het land; heel

hartelijk dank! Ons hartelijk uitzien is of de Heere, in de zorgvolle tijden waarin we verkeren, het ook onder ons zou willen waarmaken wat we lezen in Leviticus 26:45: 'Maar Ik zal hun ten beste gedenken aan het verbond der voorouders, die Ik uit Egypteland voor de ogen der heidenen uitgevoerd heb, opdat Ik hun tot een God ware; Ik ben de HEERE'. Gode en Zijn genade bevolen vanuit de pastorie op Urk.

Fam. ds. A.J. de Waard

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK 2020

Blz. 169

Regeling preekbeurten in Drachten is gewijzigd van G. Jongsma naar J. Venema, tel. 0651-101244.

Blz. 239

Scriba van Nieuwerkerk is nu J.W.A. Pieper, Leeuwenburg 15, 4307 CC Oosterland. Het e-mailadres blijft scribagergemnieuwerkerk@kliksafe.nl. De heer Pieper is dus zowel scriba als scriba diaconie.

Blz. 378

Bij evangelisatiepost Amsterdam-Centrum toevoegen bij 'Bediend door': J. Krijgsman (2001-2020).

Blz. 381

Inloophuis Het Kompas in Den Haag is verhuisd naar Keizerstraat 179, 2584 BE Scheveningen (voormalig kerkgebouw Scheveningen).

Blz. 381

Bij Utrecht mag de naam van veldwerker J.B. Kardol verwijderd worden.

Kerkdiensten

ZONDAG 28 JUNI 2020

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. P. Mulder; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 15.30 uur ds. G. van Manen; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 15.30 uur ds. H. Brons; Barneveld-Centrum 9.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Benthuizen 9.30 en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Bodegraven 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. W. Silfhout; Delft 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur ds. W. Silfhout en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Den Helder 17.00 uur ds. G. Heijkamp; Deventer 19.00 uur ds. A. Schot; Dinteloord 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburch; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 10.00 en 15.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Emmeloord 15.30 uur ds. H. van der Heiden;

Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Laar; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 14.00 uur stud. J. Beens; 's-Gravenzande 9.30 en 16.30 uur ds. A.T. Huijser; Groningen 16.00 uur ds. C. van Ruitenburch; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. M. Blok; Hilversum 18.30 uur ds. H.J. Agteresch; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. D. de Wit; Hoofddorp 10.00 uur ds. G. van Manen en 19.15 uur ds. W. Harinck; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur stud. P.J. de Raaf; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. M. Joosse; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 10.00 uur stud. J. Beens; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. W. Mouw; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.30 uur stud. J. Beens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Leerdam 18.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Leiderdorp 18.30 uur ds. W. Mouw; Lelystad 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Lisse 10.00 en 16.00 uur stud. L. van der Kuijl; Marknesse 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Meeuwen 14.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. K.

Boeder; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Moerkapelle 19.15 uur ds. W.A. Zondag; Naaldwijk 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Nieuw-Beijerland 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nisse 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Oostburg 10.00 en 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Oostkapelle 9.30 en 15.30 uur ds. S. Maljaars; Oostvoorne 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Opperdoes 18.30 uur ds. G. van Manen; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. H. van der Heiden; Oude-Tonge 15.30 uur ds. G. Pater; Poederloijen 14.30 uur ds. F. Mulder; Poortugaal 9.30 en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Poortvliet 14.30 uur ds. K. Boeder; Puttershoek 10.00 uur ds. W.J. Karels en 14.30 uur ds. G.J. Baan; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikerveer 16.30 uur ds. B. Labee; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J. Driessen en 18.00 uur ds. H. Brons; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. G. Hoogerland en 15.30 uur stud. P.C. Vlot; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 15.30 uur ds. H.J. Agteresch; Soest 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Spijkenisse 18.00 uur ds. W.J. Karels; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. C. Hogchem; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. B. Labee; Terneuzen 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Terwolde - De

Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. C.A. van Dieren; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. J. Schipper; Vlissingen 18.00 uur ds. S. Maljaars; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. C. Harinck; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. L. Blok; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 19.00 uur stud. L. van der Kuijl; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 19.00 uur ds. G.J. Baan; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. A. Vermeij.

DINSDAG 30 JUNI 2020

Drachten 19.30 uur ds. A. Verschuure; Enter 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. A.J. de Waard; Oude-Tonge 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. S.W. Janse.

WOENSDAG 1 JULI 2020

Barendrecht 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Barneveld-Zuid 19.30 uur (openb. bel.) ds. J. van Laar; Berkenwoude 19.30 uur ds. G.J. Baan; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur stud. L. van der Kuijl; Dordrecht 14.15 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; Elspeet 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen; Krabbendijke 19.30 uur (voor de zending) ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 19.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Leiderdorp 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Heijkamp en 19.30 uur ds. M. Joosse; Lisse 19.45 uur ds. K. Boeder; Meeuwen 19.30 uur ds. W.J. Karels; Nieuw-Beijerland 19.30 uur (H.D.) ds. H.A. van Zetten; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nisse 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nunspeet 14.45 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Poederrijen 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Poortvliet 19.30 uur ds. C. Hogchem; Rijssen-West 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur stud. P.J. de Raaf; Scherpenzeel 13.15 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman en 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Sint Annaland 19.30 uur ds. D. de Wit; Stolwijk 19.30 uur ds. F. Mulder; Westzaan 19.30 uur ds. W. Harinck; Zwolle 19.30 uur ds. G. Pater.

DONDERDAG 2 JULI 2020

Alblasserdam 19.30 uur (herdenkingsdienst) ds. C. Sonneveld; Dordrecht 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Genemuiden 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Goes 13.00 uur (huw.bev.) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; 's-Gravenpolder 18.30 uur (huw.bev.) ds. J.J. Tanis; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. G. van Manen; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur (voor de zending) ds. A.J. de Waard; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. A. Schot; Krimpen a/d IJssel 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg;

Middelburg-Zuid 15.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Mijdrecht 19.30 uur ds. J. van Laar; Naaldwijk 19.45 uur ds. W. Visscher; Nieuwdorp 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. M. Joosse; Nijkerk 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Opperdoes 19.30 uur ds. L. Blok; Oudemirdum 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Rilland-Bath 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Scherpenisse 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Blok; Sprang-Capelle 19.30 uur (openb. bel.) ds. E. Bakker; Tholen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Tricht-Geldermalsen 14.00 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder.

VRIJDAG 3 JULI 2020

Barneveld-Centrum 15.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 13.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; De Valk-Wekerom 14.00 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 19.00 uur (huw.bev.) ds. G.J. Baan; Poortugaal

14.00 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Uddel 16.00 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen.

ZATERDAG 4 JULI 2020

Urk 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 28 JUNI 2020

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman en 15.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 11.30 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merkssem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H. J. van den Boogaart.

Advertenties

Voor de vele blikken van meeleven die wij van u mochten ontvangen tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn innig geliefde man, onze lieve zorgzame vader, schoonvader en opa

Bastiaan van der Heiden

Verbi Divini Minister

zeggen wij u heel hartelijk dank.

Uw meeleven heeft ons bijzonder goed gedaan.

L.C. van der Heiden-van Leeuwen
Hendrik Jan en Hanneke
Laurentien, Sebastian
Annemarie en Folkert
Ralph, Fleur

Alblasserdam, juni 2020

GEREFORMEERDE GEMEENTE WERKENDAM 100 JAAR

Bethel in Werkendam

Ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van de gemeente Werkendam is er een herdenkingsboek verschenen. Ook de voorgeschiedenis is beschreven. De Heere bracht in Werkendam zondaren toe en onderhield Zijn werk. Van dit werk Gods mocht geschreven worden in dit boek.

De prijs is (excl. verzendkosten) € 25,00 (644 pag.).

Elk die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot (herdruk)

Ter gelegenheid van dit jubileum is een kinderboek verschenen met zes opmerkelijke verhalen over ambtsdragers die de gemeente hebben gediend. Over een diaken (C. Holster), twee ouderlingen (J. Schreuders, C. de Boef) en drie predikanten (A. Hoogerland, Chr. van Dam, G. van Reenen) zijn voor onze kinderen (en ouderen) op een boeiende en aansprekende manier door H.M. Lobbezoo verhalen geschreven. Het boek is prachtig geïllustreerd. De eerste druk was binnen enkele weken uitverkocht. Er is een herdruk verschenen. Prijs (excl. verzendkosten) € 7,50 (122 pag.). Drie exemplaren voor € 20,00).

De boeken zijn te bestellen bij de scriba: J.A. de Ron. Ereprijs 3, 4251 JT Werkendam. Telefoon: 0183-500208 of per mail: scriba@gg-Werkendam.nl

TH: onze **vrijst.koele kindvr. woning** in Riv. gebied. Veel fietsroutes&uittips. GG en supermarkt op loopafstand.
20-31 juli | 0418-671270

Woning in de Bommelerwaard te huur
1-8 t/m 14-8 1wk: €399 2 wk: €750
6 pers. Tel: 0418-551798

Rust. Natuur. Deluwe.

Camping

Kom kamperen.

Hoeve Kootwijk

www.hoevekootwijk.nl | 0342 - 220022

Vakantiewoning omg. Kootwijkerbroek,
4/5 pers+evt. baby. Grote woonkamer. Keukenblok met alle app. Wasmachine. Toilet. Badkamer ligbad. 2 slaapkamers. In overleg extra slaappl. voor 5e pers. Kortring bij 2 pers. (+ evt. baby). Terras met vrij uitzicht. Voor info en foto's: 06-21813046. Beschikbaar tussen 22 juni 2020 en 11 augustus 2020.

Laatste preken van JC Philpot 1 €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1-2 à €19,50
hetbraambos.nl 078-6933783

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden
EXAMENCOMMISSIE
Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten
ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE
Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel
MODELINSTRUCTIE
Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers
KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijks blad
BUNDELS met Psalm bewerkingen
CURSUS Kerkelijk Orgelspel
Allerlei **ACTIVITEITEN**

Meer informatie of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar info@kerkenmuziek.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

WEVERS
COACHING BEGRAVEN VERLIES

PERSOONLIJK | OPRECHT | BETROKKEN

DAG & NACHT BEREIKBAAR
TEL. 0488 - 411055
WWW.WEVERSUITVAART.NL

GEEN CREMATIES

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

Te huur in Ochten: nieuw gestoffeerd 3-kamerappartement nabij kerk en school. Woonoppervlakte 82m². Beschikbaar per 1 juli. Tel. 06 29044340

Te huur: gemeubileerd appartement voor 1 pers. in **Barneveld** op loopafstand van centrum, station en kerk. Voor inl.: appartementbarneveld@outlook.com

Bekende plaat **De brede en de smalle weg.** Als fotokaart of miniposter (A4) met toelichting. Met uw naam: uitdeelplaat. Zie: www.ramshoorn.nl

Ontspannen vakantie in de Lunterse bossen!

Genieten bij De Lunterse Boer

Van harte welkom!
Geopend van maandag t/m zaterdag voor ontbijt, lunch, diner en overnachting.

Vakantievillalunteren.nl
8 persoons luxe vakantiewoning
Onderdeel van de Lunterse Boer

HOTEL
RESTAURANT
VERGADERCENTRUM

www.lunterseboer.nl • Boslaan 87
Lunteren • T. 0318-483657

IS UW KERKZAAL, KANTOOR OF SCHOOL AL 1,5 METER-PROOF?

VANDAAG BESTELD IS
MORGEN IN HUIS

Vloerstickers, handgel en dispensers

Bestel eenvoudig via de webshop

CORONASTICKERS.NU

Advies nodig? Wij staan voor u klaar:
info@coronastickers.nu // 0180 - 701 059

**STEUNEN WAAR
HET NODIG IS**

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloeihulpverlening.nl of bel naar 06-36462176 en maak vrijblijvend een gratis kennismakingsgesprek.

Dorathé van Leeuwen
Haydnstraat 19
3906CS Veenendaal

Hebt u de digitale zendingdag al meegemaakt?

GODS WOORD GAAT VOORT

Vergeet de collecte niet!

zgg.nl/doneren

Videoserie nu compleet

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

► zgg.nl/video

Praktijk den Uijl

- ✓ HULPVERLENING
- ✓ COACHING
- ✓ TRAINING
- ✓ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

NIEUW: **B&B No35** in **ELSPEET**.
Landelijke **Bed & Breakfast** met terras.
Overnachten in vertrouwde sfeer!
www.bb35elspeet.nl - Tel. 06-33010623

Gezellige vakantiewoning in Hoog Sauerland.
www.huizesolagratia.net

TE HUUR IN GELDERMALSEN:
Woonstudio in ons huis! 2 KAMERS met eigen kkn en dche, P auto en fiets. Wc en entree samen. Super lokatie voor j/m met werk/studie. €400 pmnd., 1 juli vrij. Bel: 0623180982

Vakantiepakket van Neolife: **voor alle schoonmaak- en ontsmettingsklusjes in de vakantie (en thuis)**. LDC en Disinfectant Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl
kortingscode KV20VP

Voor Top Onions B.V. te 's-Gravenpolder is Green Career Consult op zoek, naar mensen die invulling wensen te geven aan de volgende vacatures:

- **Hoofd Productie (HBO)**
- **Inpak Operator (MBO)**
- **Mechanisch Monteur (MBO)**
- **Heftruckchauffeur (MBO)**

Met het oog op deze functies, zoeken wij gedreven en flexibel ingestelde personen, die met passie hun werk willen doen!

Voor meer informatie – waaronder de volledige vacaturetekst – kunt U contact nemen met:

Bart van Eikema Hommes, senior consultant agribusiness – Green Career Consult
Mailadres: bart.hommes@greencareerconsult.nl
Telefoonnummer: 06-53159483.

Green Career Consult

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Julia's
baby- en kinderkleding

Onze winkellocatie tussen Harskamp en Kootwijkerbroek heeft voldoende, gratis parkeergelegenheid voor de deur. U kunt bij ons terecht voor bruilofts-, rouw-, doop-, zondagse- of schoolkleding. *Onze maten gaan vanaf 44 tot 176.*
www.juliaskleding.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

HARKES
Begravenissen

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN
BEGRAFENISSEN

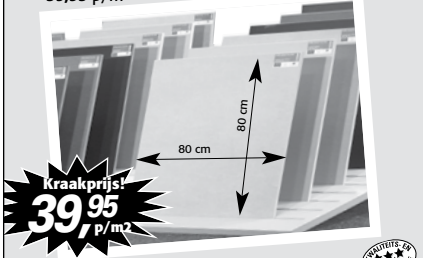
Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

4

Meer dan 40 jaar ervaring!

Tegel: enorm formaat / kleine prijs! 80x80 cm, verkrijgbaar in vijf kleuren. Van 89,95 voor 39,95 p/m²

Kraakprijs!
39,95 p/m²

PAUL ROESCHER
KEUKEN · BAD · VLOER · HAARD

Totaal 17500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper

010-458 31 12

Capelle a/d IJssel

J. Kooijman

0182-58 39 32

Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Echtpaar (60+) zoekt bouwgrond (min. 400 m²) voor de realisatie van een seniorenwoning in een landelijke omgeving. Tel. 06 272 482 39

Pedagogisch medewerker

De Voorschool (peutergroep) van de Rehobothschool te Kootwijkerbroek is voor het schooljaar 2020-2021 op zoek naar een flexibele pedagogisch medewerker die 1 tot 3 dagen beschikbaar is. Zie www.rehobothsch.nl voor de profielschets. Voor meer informatie bel met H. Kooiker (teamleider): 06-25213446.

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

Johannus Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavier)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begravenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Thuis uw nieuwe vloer uitkiezen!

Enorme keuze PVC, Parket, Laminaat.
Afspraak maken? 06-19557166
info@devloerenkoning.nl

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op

mini-camping "Klein Oudenhorst":
10-persoons vakantiehuysje (rolstoel-toegankelijk), sta-caravans met eigen sanitair en kampeerplaatsen.
Tel: 0640023232 www.kleinoudenhorst.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Kijk in de spiegel!

Kijk eens in de spiegel!
Ja, je leest het goed.

Misschien sta jij elke morgen voor de spiegel je haar te kammen. Je staat voor de spiegel om je tanden te poetsen. Het is heel belangrijk om goed voor jezelf te zorgen!

Kijk eens goed naar jezelf in de spiegel. Wat zie je? Je ziet je ogen, je neus, je oren. Dat ben jij. Zoals de Heere jou geschapen heeft.

De dominee zegt weleens: 'Kijk in de spiegel van Gods wet'. In de wet laat de Heere zien wie Hij is. Als je goed naar het voorlezen van de wet luistert, weet je dat je de Heere niet gediend hebt zoals Hij dat van jou vraagt. Je ziet wie je zelf bent voor de Heere: een jongen of een meisje met een zondig hart! In de wet vraagt God je om Hem lief te hebben boven alles en je naaste als jezelf. Als jij in deze spiegel kijkt, wie ben jij dan geweest? Vandaag, gisteren, al de dagen van je leven? Luister je naar de stem van de Heere?

Kijk eens in de spiegel van Gods wet. Als het donker is in de badkamer, zie je niets in de spiegel. Maar als het licht aan is wel! Zo is het ook als de Heere door Zijn Heilige Geest in jouw hart gaat werken. Het licht gaat aan in je hart. Je ziet jezelf als een zondaar. Je voelt dat je de Heere verdriet doet met al je zonden. Terwijl de Heere zo goed voor je zorgt. Juist daarom wil de Heere dat je kijkt in de spiegel van Zijn wet, want dan krijg je Hem nodig als de Zaligmaker. Vraag bij de spiegel van Gods wet om het licht van de Heilige Geest en Gods genade!

ELSKE WAARHEEN?

ELSKE STAAT OP, STOPT DE BRIEF IN HET LAATJE EN GAAT AAN HAAR BUREAUTJE ZITTEN. ZE GAAT HUISWERK MAKEN EN ZE WIL NIET MEER VERDER DENKEN.

Hoe meer ze denkt, hoe moeilijker alles wordt. Ze is jaloers, boos en verdrietig. En ze heeft heimwee... En dit piekeren is alleen maar gekomen door wat Heleen schreef over haar nieuwe vriendin!

Elske is al drie dagen bij opa en oma. Wat was het fijn om al het oude, vertrouwde weer te zien. Haar eigen kamertje, met het uitzicht over de weilanden. Eigen kamertje? Nee, want er staan nu andere spullen. Toch dacht ze: al zou deze kamer zo blijven, met al die andere spullen, dan zou ik er het liefst willen blijven. Wat waren opa en oma ook blij om haar weer te zien. Het leek wel of ze een jaar weggeweest was. En Hector! Hij sprong om haar heen, hij piepte en blafte... En zaterdagmiddag kwam Heleen al. Alles leek weer als vanouds. Gisteren is ze mee naar de kerk geweest en weer merkte ze duidelijk verschil tussen een zondag bij opa en oma en een zondag thuis. Ze doet heel opgewekt en als opa en oma vragen hoe het nu allemaal gaat, zegt ze alleen maar: 'Goed!' Opa vroeg of ze nog in de Bijbel las en daar kon ze 'ja' op zeggen. Elke avond, op bed, leest ze immers een stukje.

Vandaag is ze bij Heleen. Het regent steeds, maar ze vermaken zich binnen best. Ze kletsen over school, over de leraars en vooral Elske kan er wat van maken! Heleen moet soms zo lachen. Haar moeder, die vanuit de keuken alles opvangt, denkt: Elske schijnt het goed naar haar zin te hebben. Gelukkig maar. Maar ze moest eens weten!

Ds. Labee over:

Het oordeel begint bij het huis van God

Wat wil men toch zeggen met de uitdrukking dat 'het oordeel begint bij het huis van God'?

Huis van God

Deze uitdrukking lezen we in 1 Petrus 4 vers 17a: 'Want het is de tijd dat het oordeel begint van het huis Gods'. Petrus schrijft deze brief in een moeilijke tijd. De geadresseerden werden overal in Azië gelasterd en gesmaad om de Naam van Christus. De samenleving was geladen met de elektriciteit van vijandschap tegen christenen.

De apostel gaat dan de tijd duiden als de tijd van 'het oordeel'. Er is wel gezegd dat we bij deze uitdrukking moeten denken aan één wereldoordeel. Dat is begonnen in Genesis 3 en zal eindigen in de dagen van de antichrist. Het is als een onweersbui (eigenlijk een onjuiste naam voor het spreken van God in de natuur!) die soms lange tijd in de verte gehoord en gezien wordt. Soms is het even stil, angstig stil zelfs. Dan opeens komt er een nieuwe slag. En niet lang daarna ontlaadt de bui zich in alle hevigheid.

Wel, zegt Petrus, alles spreekt van het oordeel. De openbaring van Gods ongenoegen over de zonde begint bij het huis van God. Kanttekening 43 schrijft: 'Dat is van de huisgenoten Gods, of van Zijn gemeente'. Om in het beeld van een onweersbui te spreken, de bliksem grijpt eerst naar alles wat 'hoog' gelegen is. Als de gemeente een stad op een berg genoemd wordt, zal daar de eerste ontlading zijn... Daarna pas zal de ontlading in de 'laagte' zijn. Lezer(es), ons hart moest wel beven! Blijkbaar is er zoveel ongerechtigheid in dat huis van God. Letterlijk zag de profeet Ezechiël in een visioen (hfdst. 8 en 9) wat er allemaal aan de hand was in zijn tijd in de tempel. De gruwelijkste zonden werden juist dáár bedreven! Ook onder het oude verbond begint dan het oordeel bij het heiligdom. Zo is het in de laatste bedeling weer. Hoeveel

offers worden er gebracht aan de goden van deze tijd? En als God dan uitgaat om de zonde te bezoeken, dan moet Hij wel beginnen bij het huis van God. Want de zonden die daar bedreven worden, zijn Hem - menselijkerwijze gesproken - groter gruwel dan die in de wereld. Wat daar in Zijn huis aan gruwelijks gebeurt, vertoont Hem (ver)schrikkelijker dan wat buiten Zijn huis geschiedt.

Tijd van God

Petrus schrijft, geïnspireerd door Gods Geest, dat het de tijd is dat het oordeel begint. Dat is de tijd in Gods raad bepaald en de tijd die rijp is geworden voor het oordeel. In het slot van de brief lezen we: 'U groet de medeuitverkoren gemeente die in Babylon is...' (5:13a). Onder dit Babylon moeten we denken aan Rome, de wereldstad waar keizer Nero de scepter zwaait. Babel is in de Bijbel het symbool van de Gode vijandige wereldmacht. De goddeloosheid was hemel-tergend en ook in de christelijke gemeente was zoveel verval. Meestentijds gaat dat samen met veel 'grauwheid' over Gods kinderen. Dan is de tijd aangebroken dat Gods oordeel tastbaar wordt.

In Petrus' tijd is het zo gegaan. In Rome begon de vervolging waarschijnlijk een half jaar na het schrijven van dit apostolisch vermaan. Men denkt dat ook Petrus toen in de tuinen van Nero gekruisigd is. Ook in de kleine gemeenten in Azië kwamen de vervolgingen. Velen die de naam van christen droegen, keerden zich af en kozen voor de tegenwoordige wereld. Een klein kuddeke bleef over om de Naam van Christus te belijden, ondanks de bittere haat en het zware lijden. Wat een oordeel als de Heere Zijn huisraad binnenhaalt. Zouden de woorden van Petrus niet meer dan ooit actueel zijn in onze dagen? De zonden in de wereld en in de kerken roepen om Gods oordeel. En dat begint bij het huis van God... Zou dat de sprake zijn van de bijna lege kerken vanwege de corona-perikelen in onze dagen?

Lezer(es), er is nog ontkoming. In Egypte kwam de verderfengel van huis tot huis, maar hij ging voorbij als er bloed aan de deurpost gevonden werd. Ezechiël zag in Jeruzalem die zes mannen met hun verdervend wapen die voorbijgingen als ze het teken op een voorhoofd zagen. Is er bloed aan de posten van uw hart? Is dat teken aan uw voorhoofd?

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

